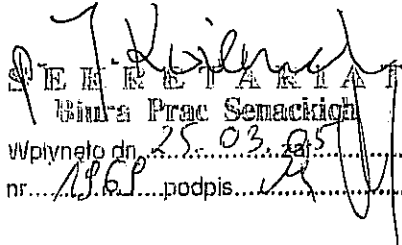

MINISTER FINANSÓW

PT3/0602/4/166/WCX/10/BMI9-3168

Warszawa, 23 marca 2010 r.

 PEŁNOMOCNIK
 Biura Prac Senackich
 Wpłynęło dn. 25.03.2010
 nr. 1469 podpis.....

Pan

Bogdan Borusewicz

Marszałek Senatu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

W związku z pismem Pana Marszałka z dnia 10 marca 2010 r. znak: BPS/DSK-043-2492/10, przy którym zostało przekazane oświadczenie złożone przez Pana Senatora Krzysztofa Kwiatkowskiego na 49. posiedzeniu Senatu w dniu 18 lutego 2010 r., w sprawie rozważenia możliwości rozszerzenia przepisu zwalniającego z płacenia podatku VAT darczyńców żywności również o firmy niebędące jej producentami, uprzejmie informuję:

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 54, poz. 535, z późn. zm.) opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług podlega, co do zasady, odpłatna dostawa towarów na terytorium kraju.

Stosownie zaś do art. 7 ust. 1 ww. ustawy przez dostawę towarów rozumie się przeniesienie prawa do rozporządzania towarami jak właściciel (...), w tym również przekazanie przez podatnika towarów należących do jego przedsiębiorstwa na cele inne niż związane z prowadzonym przez niego przedsiębiorstwem, w szczególności:

- 1) przekazanie lub zużycie towarów na cele osobiste podatnika lub jego pracowników, w tym byłych pracowników, wspólników, udziałowców, akcjonariuszy, członków spółdzielni i ich domowników, członków organów stanowiących osób prawnych, członków stowarzyszenia,
- 2) wszelkie inne przekazanie towarów bez wynagrodzenia, w szczególności darowizny - jeżeli podatnikowi przysługiwało prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego od tych czynności, w całości lub w części (zgodnie z art. 7 ust. 2 tej ustawy).

Z powyższego wynika, iż przepisy ustawy o podatku od towarów i usług nie zakładają, co do zasady, opodatkowania podatkiem VAT darowizn towarów (w tym na cele charytatywne), jeżeli podatnikowi nie przysługiwało odliczenie podatku naliczonego przy nabyciu towarów i usług związanych z tą darowizną. W świetle bowiem cytowanego wyżej przepisu art. 7 ust. 2 pkt 2 ww. ustawy z dnia 11 marca 2004 r. przekazanie przez podatnika towarów bez wynagrodzenia, w szczególności darowizny towarów, należących

do jego przedsiębiorstwa podlega opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług tylko wtedy, jeżeli podatnikowi przysługiwało prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego od tych czynności, w całości lub w części. Naliczenie podatku VAT od przekazywanych nieodpłatnie towarów (darowizn) dotyczy zatem tylko przypadków, gdy podatnikowi przysługuje prawo do odliczenia podatku naliczonego przy nabyciu towarów i usług związanych z tym przekazaniem. Rozwiązania te odpowiadają uregulowaniom zawartym w dyrektywie Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz. Urz. UE L 347 z dn. 11.12.2006 r. str. 1, z późn. zm.). Zgodnie z art. 16 tej dyrektywy wykorzystanie przez podatnika towarów stanowiących część majątku jego przedsiębiorstwa do celów prywatnych podatnika lub jego pracowników, które przekazuje nieodpłatnie lub, w ujęciu ogólnym, które przeznacza do celów innych niż prowadzona przez niego działalność, gdy VAT od powyższych towarów lub ich części podlegał w całości lub w części odliczeniu, jest uznawane za odpłatną dostawę towarów, a co za tym idzie podlega opodatkowaniu podatkiem VAT.

W zakresie darowizn żywności przepisy o podatku od towarów i usług przewidują szczególne rozwiązanie. Zgodnie z art. 43 ust. 1 pkt 16 ww. ustawy zwalnia się od podatku dostawę towarów przez producenta, której przedmiotem są produkty spożywcze, z wyjątkiem napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 1,2 % oraz napojów alkoholowych będących mieszaniną piwa i napojów bezalkoholowych, w których zawartość alkoholu przekracza 0,5 %, jeżeli są one przekazywane na rzecz organizacji pożytku publicznego, w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, z przeznaczeniem na cele działalności charytatywnej prowadzonej przez te organizacje.

Zwolnienie powyższe wprowadzone ustawą z dnia 7 listopada 2008 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. nr 209, poz. 1320), i obowiązujące od 1 stycznia 2009 r., wprowadzone zostało przez Parlament z inicjatywy senatorów w trakcie prac nad rządowym projektem nowelizacji ustawy o podatku od towarów i usług.

Podstawową przesłanką do wprowadzenia tego szczególnego rozwiązania dla producentów żywności była specyfika ich rozliczeń. U producentów żywności nie jest bowiem możliwe (w przeciwieństwie do handlowców) określenie podstawy opodatkowania w podatku od towarów i usług uwzględniającej realną wartość produktów spożywczych, gdyż do obliczenia tej podstawy uwzględnia się koszty wytworzenia, które w krótkim okresie, co do zasady, nie ulegają zmianie.

Argumenty takie nie znajdują natomiast uzasadnienia w przypadku handlowców dokonujących darowizn żywności, gdzie podstawa opodatkowania podatkiem VAT określona zgodnie z art. 29 ust. 10 cyt. ustawy pozwala na uaktualnienie ceny nabycia towarów będących przedmiotem darowizny, nawet przy towarach pełnowartościowych, na podstawie ich realnej wartości uwzględniającej np. upływający wkrótce termin przydatności do spożycia.

W związku z powyższym nie ma przeszkód aby właściciele firm niebędący producentami żywności, zamiast wyrzucać (lub utylizować) zbędną żywność, obdarowywali nią organizacje charytatywne lub inne osoby potrzebujące, gdyż dokonując tych czynności uwzględniają dla celów podatku VAT realną wartość przekazywanych towarów, a nie ich wartość historyczną. Wprowadzenie proponowanego zwolnienia dla handlowców nie tylko nie ma uzasadnienia systemowego w podatku od wartości dodanej, lecz również prowadziłoby wprost do niezgodności regulacji krajowych z prawem Unii Europejskiej.

Z uwagi na powyższe nie znajduję uzasadnienia zgłoszony przez Pana Senatora postulat dotyczący rozszerzenia przepisu zwalniającego z płacenia podatku VAT darczyńców żywności również o firmy niebędące jej producentami.

z wyrazami szacunku
Z upoważnienia Ministra Finansów
PODSEKRETARZ STANU
Maciej Grabowski
Maciej Grabowski